

Popíšeme nejčastější případy, se kterými se lidé obracejí na ombudsmana a dětského ombudsmana, a poradíme, co můžete dělat. Vysvětlíme, kdy a jak Vám pomůžeme. Na konci letáku se dozvíte, kde najdete ještě více informací.

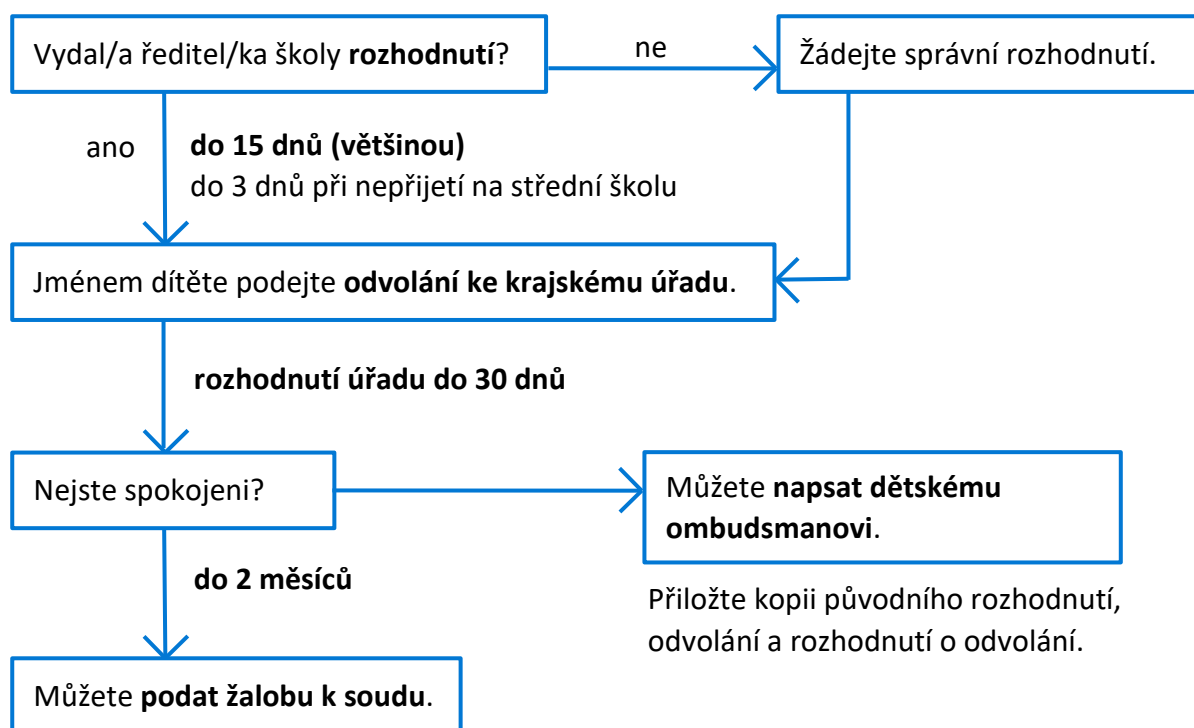
Případy dětí do 18 let řeší od 1. července 2025 dětský ombudsman. Ombudsman dál řeší případy dospělých.

Může si školka nebo základní škola vybrat, které děti přijme? Jak?

Školy přednostně přijímají tzv. spádové děti. Dále mohou určit jasná pravidla, podle nichž budou vybírat z přihlášených dětí, ale nesmí diskriminovat. K často používaným kritériím výběru jsme se vyjádřili v **doporučení [pro přijímání do mateřské školy](#)** (25/2017/DIS) a **[pro přijímání do základní školy](#)** (14/2017/DIS).

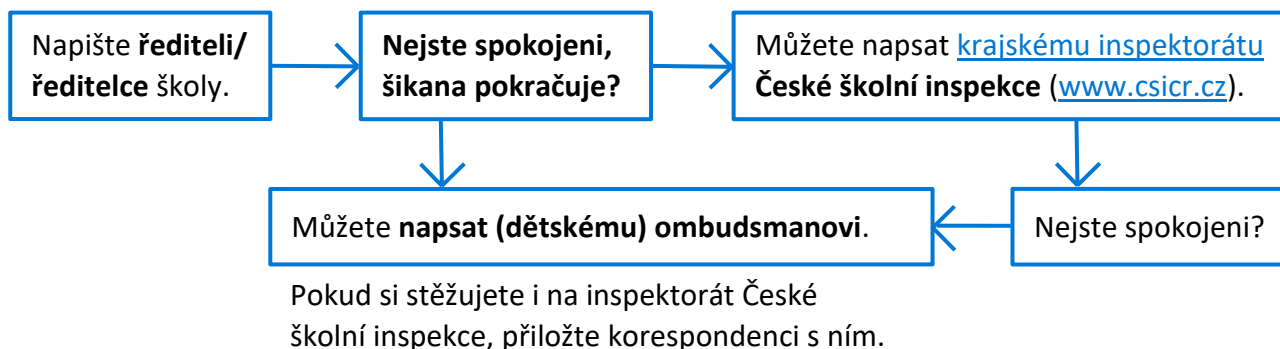
Dítě nepřijali do školky (do školy), nebo je vyloučili. Co mohu dělat?

Příklady: Syna nevzali do mateřské školy, protože není očkovaný. Dceru nepřijali do první třídy, protože dali přednost dětem, které už mají ve škole sourozence. Nevzali mě na střední školu. Vyloučili mě ze školy. Tehdy musí ředitel/ka školy vydat písemné a odůvodněné správní rozhodnutí.

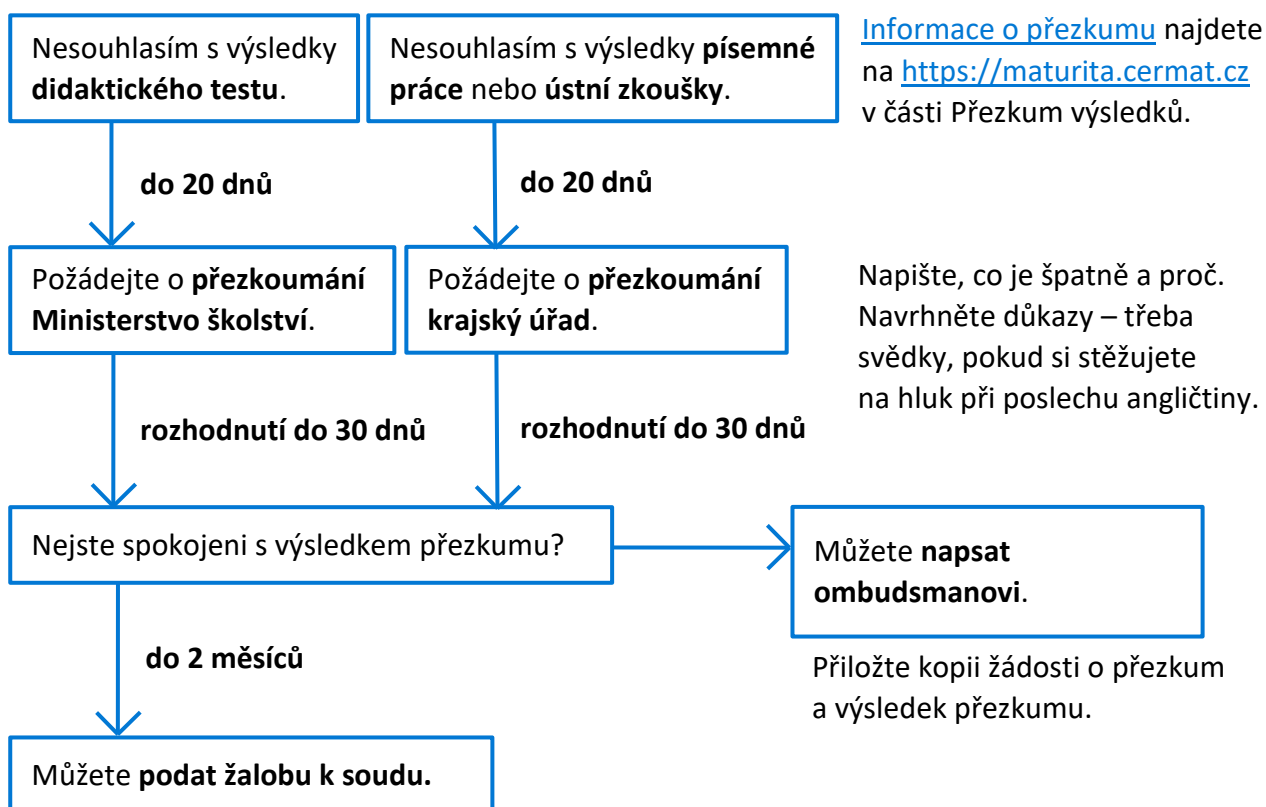

Více v letáku [Soudní ochrana proti správním orgánům](#).
Poradte se s advokátem (více v letáku [Právní pomoc](#)).

Co když mé dítě ve škole šikanují?

Neudělal/a jsem maturitu. Mohu se nějak bránit?

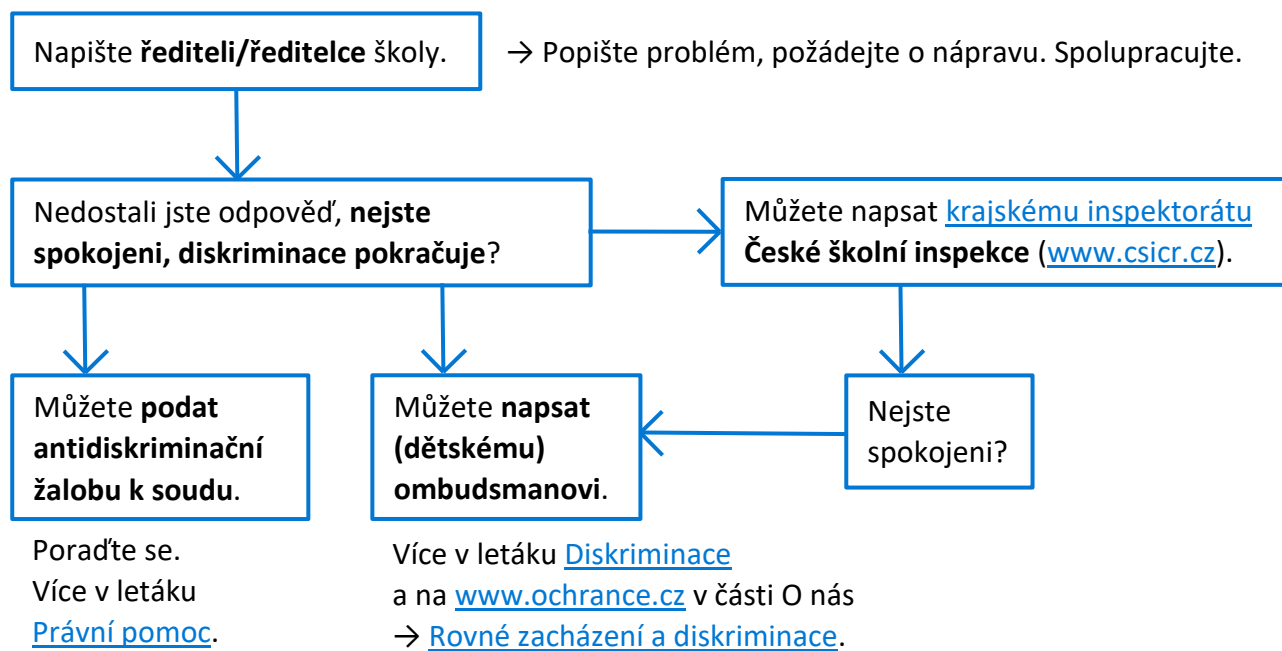

Více v letácích [Soudní ochrana proti správním orgánům](#) a [Právní pomoc](#).

Co mohu dělat, když mě (mé dítě) škola diskriminuje?

O diskriminaci může jít, například když: Škola synovi s ADHD nezajistila asistenta pedagoga, přestože to doporučilo školské poradenské zařízení. Ředitel nepřijal dceru do první třídy jenom proto, že je Romka. Spolužáci se mi posmívají kvůli tomu, že jsem gay, a škola nic nedělá.

Pokud jde o situaci, kdy ředitel/ka školy musí vydat písemné správní **rozhodnutí** (např. nepřijetí do školy), postupujte podle popisu na první straně. Jinak podle diagramu na další straně:

Jak se obrátit na Českou školní inspekci (ČŠI)?

Napište e-mail nebo dopis [krajskému inspektorátu \(www.csicr.cz\)](http://www.csicr.cz) podle místa školy, na kterou si stěžujete. Můžete k tomu využít [formulář pro podání stížnosti](#) na webu ČŠI.

Ke stížnosti doložte **důkazy** (např. e-maily, SMS, snímky obrazovky z informačního portálu školy, zápisy z jednání, audio či video nahrávky, označte svědky).

Co ČŠI udělá s mojí stížností?

ČŠI prověří jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předá **zřizovateli školy k nápravě**. ČŠI může taky zkontrolovat, zda škola dodržuje právní předpisy, a **uložit řediteli školy povinnost situaci napravit**. Pokud by ji ředitel nenapravil, hrozí mu **pokuta** až 50 000 Kč.

ČŠI může školu navštívit, ptát se na průběh událostí zaměstnanců školy i žáků, nahlížet do dokumentace školy nebo provést hospitaci ve vyučovací hodině.

Co mám dělat, když nejsem spokojen/a s postupem ČŠI?

Obráťte se na **ředitele či ředitelku krajského inspektorátu**. Pokud to nepomůže, napište na **ústředí ČŠI** (posta@csicr.cz).

Pokud se situace ve škole nezmění, můžete napsat (dětskému) ombudsmanovi (podatelna@ochrance.cz).

S čím mi pomůže (dětský) ombudsman?

(Dětský) ombudsman **pomůže**:

- **s úřady** (ministerstvy, ČŠI, krajskými úřady a dalšími),
- **s ředitelem školy**, pokud rozhoduje o právech a povinnostech dětí do 18 let (např. přijetí do školy, přestup, vyloučení ze školy),
- **se školskými poradenskými zařízeními**, pokud se závazně vyjadřují ke vzdělávání dětí do 18 let (např. zprávy, doporučení),
- **s obcemi a kraji** při zajištění kapacit škol,

a to i s diskriminací.

U ostatních může s diskriminací pomoci ombudsman. Poradí Vám, zda a jak se máte bránit u soudu: posoudí situaci, vysvětlí, na co máte právo. Toho, kdo Vás (dítě) diskriminoval, může vyzvat k vyjádření, ten ale nemusí odpovědět. Někdy Vám může doporučit, abyste se obrátili na ČŠI a pak prověřit její postup.

S čím mi (dětský) ombudsman nepomůže, pokud nejde o diskriminaci?

Když se Vám nepodařilo domluvit s

- **učitelem** → napište řediteli školy,
- **ředitelem** školy o organizaci vzdělávání (např. rozvrh hodin, volba učitele, dozor) → napište zřizovateli nebo ČŠI,
- **zřizovatelem** školy (zpravidla obec nebo kraj) → napište Ministerstvu vnitra,
- **vysokou školou** (přestože jste psali příslušným akademickým orgánům této vysoké školy).

Kde najdu, co už (dětský) ombudsman zjistil a řekl?

Dětem přibližujeme případy ze školství na deti.ochrance.cz.

V Evidenci stanovisek ombudsmana (eso.ochrance.cz) můžete hledat:

- „**fulltextem**“ – napište slova, která Vás zajímají,
- **podle oblasti práva** – zadejte:
 - 216.7 *Správa na úseku školství*, 236.6 *Školství* nebo 226 *Diskriminace – vzdělávání* (případy ombudsmana, do června 2025 včetně případů dětí) nebo
 - 1216.7 *Správa na úseku školství* nebo 1236.6. *Školství* (případy dětského ombudsmana od července 2025).

Vybrané případy najdete i v našem [sborníku stanovisek Školství](#).

Naše **letáky** najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).